

Lunds universitet
Sociologiska institutionen
SOCK10: Kandidatuppsats, 15 hp
Vårterminen 2024

Exploatering eller maktuttryck?

En kvalitativ innehållsanalys av attityder
kring offerskap och frivillighet inom
sexindustrin på Flashback forum

Elin Medelberg
Handledare
Susanne Boethius

Abstract

Författare: Elin Medelberg

Titel: Exploatering eller maktuttryck? En kvalitativ innehållsanalys av attityder kring offerskap och frivillighet inom sexindustrin på Flashback forum

Kandidatuppsats: SOCK10, 15 hp

Handledare: Susanne Boethius

Sociologiska institutionen, vårterminen 2024

Prostitution har länge varit ett omdebatterat ämne där den internationella diskursen kring prostitution tagit två olika hållningar med skilda uppfattningar kring förekomsten av frivillighet inom sexhandeln. Denna diskrepans är framförallt tydlig mellan den liberala och abolitionistiska ideologin kring frivillighetsgraden hos prostituerade individer, samt gällande huruvida dessa kan anses vara offer i samband med sexsäljande. Denna diskrepans och dess förekomst kan undersökas på en mera lokal nivå med hjälp av en studie av hur personer på svenska diskussionsforum uttrycker sig kring offerskap och frivillighet inom prostitution. Detta med avsikt att etablera en uppfattning kring hur diskussioner kring prostitution förs i ett anonymt rum. Syftet med denna uppsats är därför att undersöka hur offerskap och frivillighet diskuteras i forumet Flashback, i relation till sexsäljare och sexköpare. Detta för att generera en förståelse för hur sexsäljare och sexköpare uppfattas och diskuteras i relation till offerskap och frivillighet. En kvalitativ innehållsanalys med netnografisk metodologi har genomförts. Den teoretiska grunden för uppsatsen utgörs av Nils Christies teori om ideala offer, kritisk viktologi, hegemonisk maskulinitet samt radikalfeministisk teoribildning i relation till prostitution, offerskap och frivillighet. Uppsatsens huvudresultat visar att Flashbackanvändare anser att en förskjutning av offeridentiteten från sexsäljaren till sexköparen är tänkbar, där sexköparen utmålas som en individ i beroendeställning till sexsäljaren och bör därför tillskrivas en offerstatus, varför idén om den prostituerade kvinnan som offer avvisas. Studiens resultat pekar även på att Flashbackanvändare anser att huruvida sexsäljandet kan anses vara frivilligt eller inte påverkas av hur sexsäljarens situation inverkar på sexköparens upprätthållande av ett gott samvete och god moral. En sexsäljare som av sexköparen anses vara i en utsatt situation kan enligt Flashbackanvändarna i studien inte anses sälja sex frivilligt.

Nyckelord: Frivillighet, idealiska offret, maskuliniteter, prostitution, sexköp

Abstract	
Inledning	1
Bakgrund	2
Syfte och frågeställningar	5
Tidigare forskning	6
Tidigare forskning kring utsatthet och offerskap inom sexindustrin.....	6
Utsatthet bland personer som har sex mot ersättning.....	6
Offerstatus hos personer som har sex mot ersättning.....	7
Tidigare forskning kring frivillighet bland sexsäljare.....	8
Teoretiska perspektiv	10
Perspektiv på offerbegreppet.....	10
Idealiska offer och icke-idealiska offer.....	10
Kritisk viktimologi.....	12
Offerstatus och maskulinitet.....	13
Feministiska perspektiv på frivillighet i relation till prostitution.....	14
Metod	16
Digital observation (Netnografi).....	16
Urval.....	18
Anonymisering och etiska överväganden.....	19
Analysmetoder.....	21
Analys	22
Sexsäljare i maktposition?.....	22
Sexsäljare är hedonister?.....	23
“Torskarna är offren”.....	26
Diskussion	28
Sexsäljaren i en offerposition.....	28
Den prostituerade kvinnan som autonom aktör.....	30
Manligt offerskap i konflikt med manlig sexualitet.....	31
Reflektioner kring metod.....	32
Vidare forskning.....	33
Slutsatser.....	33
Referenser	35

Inledning

Prostitution har länge varit ett omdebatterat ämne och diskursen kring sexindustrin fortsätter att vara en splittrad sådan, där en konflikt mellan olika förhållningssätt, framförallt det liberala och abolitionistiska, styr diskurser om prostitution och människohandel (Westerstrand 2008, s.112). Inom prostitutionsdiskursen råder bland annat en oenighet gällande graden av frivillighet för de personer som har sex mot ersättning, till följd av en problematisering av frivillighetsaspekten, där frågor kring huruvida en person kan samtycka till prostitution eller om sexindustrin i sig kan anses utgöra en tvingande aktör har väckts (Masika & Williams 2002, s.4). Prostitution har utöver detta diskuterats som ett "brott utan offer" (Butler 2015, s.97), vilket har en inverkan på attityder kring huruvida en person som har sex mot ersättning kan anses riskera att viktimiseras eller inte (Hall 2021, s.139-140). Dessa diskurser kring prostitution kan erbjuda en inblick i uppfattningar och attityder kring frivillighet och offerskap inom sexindustrin, varför det är av intresse att rikta blicken mot förhållandevis oensurerade utrymmen för debatt. Det svenska diskussionsforumet Flashback, med fokus på anonymisering, erbjuder nya möjligheter att studera uppfattningar kring offerskap och frivillighet inom sexindustrin (Uhnoo & Ekbrand 2017, s.127) och kommer att utgöra grunden för denna uppsats.

Bakgrund

Inom en svensk kontext har prostitutionsfrågan diskuterats i flera årtionden och år 1998 röstades ett förslag om att kriminalisera köp av sexuell tjänst igenom i Sveriges riksdag (de Cabo y Moreda, Holmström & Kuosmanen 2021, s.18). I januari 1999 instiftades denna kriminalisering i svensk lag (SFS 1998:408) med syfte att klargöra att köp av sexuella tjänster inte är socialt accepterat, samt för att förhindra och minska prostitutionens omfattning (Gunnarsson, Svensson, Käll & Svedberg 2018, s.152-153). I debatten kring hur sexindustrin bör hanteras av samhället betonas skilda frågor som utgångspunkt för förståelsen; sexuellt medborgarskap, reproduktiv och sexuell hälsa, exploatering, fattigdom, våld och organiserad brottslighet (de Cabo y Moreda et al. 2021, s.19). I den svenska sexköpslagstiftningen uppmärksammas en maktimbals mellan köparen och säljaren, där köparen anses befinna sig i en överordnad position i förhållande till säljaren (ibid). Huruvida försäljningen av sex är frivillig eller inte är enligt den svenska modellen irrelevant, då prostitutionen anses vara en form av våld, där exploatering, sexuellt utnyttjande och sårbarhet är konstant närvarande (Gunnarsson et al. 2018, s.152-153).

I ett samhälle där köp av sexuella tjänster definieras som ett uttryck för bristande jämställdhet, behöver lagutövaren inte ta ställning till huruvida det finns personer som har sex mot ersättning som hävdar att de säljer sex frivilligt, då detta enligt lagen anses vara ett uttryck för våld (Gunnarsson et al. 2021, s.152-153). Fokus ligger istället på köparens klandervärda beteende. Den svenska sexköpslagen har fått kritik både på ett nationellt och globalt plan på grund av ett förhållningssätt där kriminalisering av sexhandel anses öka risken för ökad utsatthet bland personer som säljer sexuella tjänster, samtidigt som kriminaliseringen anses begränsa hälsa och rättigheter för personer som säljer sex i relation till juridiska och mänskliga rättigheter (de Cabo y Moreda et al. 2021, s.20). Denna kritik kan anses grunda sig i en olik syn på den fria viljan i relation till säljandet av sex, orsakerna till prostitution, vad som är skyddsintresset samt synen på rätten som styrmedel (Gunnarsson et al. 2018, s.152-153). Inom den europeiska prostitutionsdiskursen osynliggörs köparen, vilket innebär att aktörskapet överförs till personen som säljer sex (ibid). Detta kan resultera i en framställning av den prostituerade som en autonom aktör, en individ som har makt och kontroll i relation till sexsäljandet, en porträttering som förkastas av den svenska hållningen (Gunnarsson et al. 2018, s.152-153).

En viktig del av framställandet av sexsäljaren som en autonom aktör är etablerandet av myten om den lyckliga horan. Denna myt innefattar att personer som har sex mot ersättning njuter av sexet de har med sexköparen, en njutning som innebär ett ignorerade av bevis på det våld och trauma som är en del av sexindustrin (Tyler 2016, s.213). Genom att tillskriva prostitutionen njutning förkastas riskerna med prostitution vilket resulterar i ett konstruerande av den lyckliga horan, en person som har sex mot ersättning som älskar att ha sex och finner detta kommersiella sex njutbart (ibid). Prostitutionen är mycket präglad av fantasier och mytbildningar särskilt gällande dess funktion och nödvändighet för samhället i stort men även för mannens individuella sexualitet (Månsson 2018, s.318). Denna mytbildning kring “den lyckliga horan” är en tänkbar orsak till den kritik som riktats mot den svenska modellen samt kriminalisering av sexköp i stort, en mytbildning som dessutom skapar en diskrepans mellan de lagstiftare som accepterar mytens påståenden, och de lagstiftare som avvisar dessa påståenden. Inom de kontrasterande hållningarna finns olika uppfattningar kring huruvida individer inom sexhandeln kan anses vara offer för strukturellt och sexuellt våld (Sullivan 2003, s.69), eller om prostitutionen snarare utgör en form av legitimt arbete där den prostituerade betraktas vara en autonom aktör på arbetsmarknaden (Sullivan 2003, s.71).

Denna diskrepans utgör grunden för denna studie, med Flashback som forskningsarena, där individer och grupper kan interagera med varandra och samtidigt vara anonyma (Scaramuzzino 2017, s.62), vilket kan ge upphov till relativt o censurerade diskussioner om sexindustrin, ett ämne som är präglad av mycket stigmatisering och tabu (Månsson 2018, s.127). Studiens känsliga karaktär kan antas försvåra rekrytering av intervjupersoner, på grund av den skam som genomsyrar sexhandeln (Forsman & Korsell 2008, s.16).

I uppsatsen kommer personer inom sexindustrin benämnas som prostituerade, då detta kan anses representera deras rättsliga status på ett mera adekvat sätt än termen sexarbetare som snarare betonar aspekter av sysselsättning och ekonomi, vilket riskerar att försumma andra viktiga aspekter av prostitutionen (Harvey 2020). Prostitution kommer även att benämnas som sex mot ersättning i enlighet med Folkhälsomyndighetens (2019) undersökning om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i en svensk kontext. Denna benämning används dessutom av olika hjälporganisationer för personer som har sex mot ersättning eller har köpt sex inom Sverige, så kallade Mikamottagningar (Jämställdhetsmyndigheten 2024). Begreppen prostitution, sex mot ersättning, sexhandel och sexindustri kommer att användas simultant och i redovisning

av tidigare forskning där forskaren i sina studier använder sig av termen sexarbetare, kommer termen inte att bytas ut mot ett annat begrepp.

Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka hur offerskap och frivillighet diskuteras i forumet Flashback, i relation till sexsäljare och sexköpare. Detta syftar till att generera en förståelse för hur sexsäljare och sexköpare uppfattas och diskuteras i relation till offerskap och aktörskap. I synnerhet ämnar studien besvara följande frågeställningar:

På vilka sätt diskuteras offerskap i relation till individer inom sexhandeln bland Flashbackanvändare?

Hur uttrycker sig personer på Flashback gällande frivillighet bland kvinnor som har sex mot ersättning?

Tidigare forskning

Tidigare forskning kring prostitution och sexhandel har sedan länge bedrivits inom bland annat sociologi, kriminologi och socialt arbete och är ett forskningsområde som förändrats genom åren (Månsson 2018, s.15). Forskningsområdet var initialt fokuserat på en lokal nivå, där prostitution undersöktes inom vissa geografiska områden, medan den nutida forskningen kring prostitution delvis förflyttats till det digitala, i takt med digitaliseringen av sexindustrin (ibid). Detta är en konsekvens av att prostitutionens omfattning och uttrycksform skiftats samt att normerna kring var och hur möten mellan köpare och säljare äger rum inte är desamma, till följd av bland annat internet och transnationella migrationsrörelser. Dessa förändringar har inte bara haft en inverkan på prostitution som fenomen men även på själva forskningsområdet (ibid). Nedan presenteras tidigare studier om prostitution i relation till offerskap och frivillighet, inom forskningsdiscipliner såsom socialt arbete och sociologi.

Tidigare forskning kring utsatthet och offerskap inom sexindustrin

Utsatthet bland personer som har sex mot ersättning

Farley mfl (2003 i Månsson 2018, s.141) har i en intervjustudie med 800 prostituerade kvinnor, transpersoner och män i nio länder över samtliga världsdelar undersökt deras erfarenheter av sexuella övergrepp och fysiskt våld i samband med prostitutionen. 68 % av dessa intervjupersoner hade PTSD (posttraumatiskt stressyndrom) i lika hög utsträckning som Vietnamveteraner som sökt vård, tortyroffer och personer som flytt till kvinnojourer på grund av våldtäkt eller misshandel i hemmet (ibid).

Studier på fältet visar dessutom att mellan 50 till 100 % av personer inom gatuprostitution uppger att de utsatts för fysiskt och sexuellt våld i samband med prostitutionen (Hall 2020, s.6). Gatuprostitutionen medför dessutom ökade risker för fysisk brutalitet och tvång (Gatrell 2010, s.221). Personer som säljer sex inomhus rapporterar en lägre grad av våldsutsatthet, vilket kan antas vara en konsekvens av att de kan undvika en del av de risker som är sammankopplade med gatuprostitution, risker relaterade till ensamarbete, att sälja sex på avskilda platser samt att tvingas undvika polisen (Hall 2020, s.6). Det är således faktorer såsom

kontroll och isolering som förefaller vara avgörande för risken att utsättas för våld i samband med prostitution, snarare än prostitutionaren som sådan (Hall 2020,s.6). Detta innebär att kvinnorna har begränsad kontroll över sina kroppsliga gränser, vilket inkluderar den typ av sexuella tjänster de tvingas utföra (Gatrell 2010, s.221). Gatrell (2010, s.221) lyfter i sin forskning att personer som är offer för människohandel för sexuella ändamål i ännu större utsträckning berövas på sin kontroll och sitt aktörskap i koppling till prostitutionen. Utöver ökade risker för HIV, fysiska skador, psykiskt ohälsa och injektionsmissbruk (Hall 2020, s.17), finns en inneboende risk för dödligt våld i samband med prostitution. I USA har det uppskattats att det är 18 gånger mer sannolikt att kvinnor som säljer sex mördas, än kvinnor i samma ålder från normalpopulationen (Hall 2020, s.20). I en brittisk studie kring dödligt våld inom prostitution konstateras att personer som har sex mot ersättning är den yrkeskategori som löper störst risk att mördas i Storbritannien såväl som i USA (ibid). Risken för att viktimiseras som prostituerad är därför enligt forskning mycket stor, och trots detta har majoriteten av våldsutsatta kvinnor inom prostitutionen stora svårigheter med att hävda en legitim offerstatus (Hall 2021, s.139-140).

Offerstatus hos personer som har sex mot ersättning

En del av den tidigare forskning som bedrivits kring viktimisering och offerskap hos personer som har sex mot ersättning har fokuserat på huruvida prostituerade kvinnor representeras/accepteras som värdiga offer i möte med myndigheter samt i media (Hall, 2021; Huschke 2017; Månsson 2018; Westerstrand, 2008). Anna Hall (2021) har i en intervjustudie med 20 svenska kvinnor som har sex mot ersättning, undersökt taktiker för att hantera känslomässiga risker samt risker för att utsättas för våld och stigma i samband med prostitution (Hall 2021, s.129). Enligt studiens resultat (2021, s.135) är det viktigt för kvinnorna att framställa sig själva som professionella subjekt och utöva aktörskap genom att sätta gränser och ta kontroll för att undgå att utsättas för våld i samband med sexköpet. Att framställa sig som ett autonom aktör, snarare än en utsatt individ i offerposition, beskrivs som centralt för att undvika våldsutsatthet i samband med prostitutionen (Hall 2021, s.135). Flera av intervjudeltagarna i Halls (2021, s.136-137) studie uppger att det funnits utmaningar med att etablera en legitim offerstatus, där många av kvinnorna normaliserat det våld de utsatts för, parallellt med en

internalisering av dem själva som ovärdiga offer, då de “självmant” placerat sig i en situation där risken för våld är relativt hög (Hall 2021, s.136-137).

Utöver detta gav kvinnorna uttryck för ett motstånd mot narrativet om att “vara offer för prostitution”, då denna stereotypisering inte är bemäktigande och tillskriver kvinnorna en identitet som passiva och utnyttjade, vilket inte förefaller vara fördelaktigt i möte med köparna (Hall 2021, s.138). Detta skapar ett dilemma, där den prostituerade kvinnan tvingas förmedla en bild av sig själv som professionell aktör i syfte att undvika våldsutsatthet, vilket obstruerar möjligheterna att etablera en legitim offerstatus, på grund av att viktimisering likställs med passivitet och hjälplöshet (Hall 2021, s.139-140). Hall framhåller slutligen vikten att att förstå att personer som säljer sex viktimiseras utan att denna viktimisering nödvändigtvis måste definiera vilka de är. Månsson (2018, s.142) framhåller i sin forskning att prostituerade kvinnor undviker att placera sig själva i en offerposition, även i konversation om sexuella övergrepp, då offertänkandet symboliserar maktlöshet och handlingsförlamning. När det gäller typen av våld inom prostitution råder en konsensus bland de flesta studier på området att erfarenheten av fysiskt våld är mycket nog särskilt bland kvinnor som har sex mot ersättning jämfört med erfarenheter hos prostituerade män (Farlet & Barkan, 1998 i Månsson 2018, s.156). Huschke (2017, s.201) argumenterar för att det är ofördelaktigt att tillskriva prostituerade kvinnor en offerstatus samt att neka deras möjligheter till att utöva aktörskap, då detta hindrar diskursen kring kvinnornas arbetsförhållanden och strukturella begränsningar som påverkar deras frihet och hälsa negativt. En stereotypisering av prostituerade kvinnor som hjälplösa offer konstruerar därför kvinnorna som passiva objekt som behöver skyddas från manligt våld (Huschke 2017, s.202).

Tidigare forskning kring frivillighet bland sexsäljare

Caroline Gatrell (2010, s.222), argumenterar för att det fria valet i samband med sex mot ersättning bör ses som ett könat koncept, då kvinnor påverkas av en könsmissig löneskillnad och yrkesmässig segregation i relation till män, vilket kan ge upphov till att börja ha sex mot ersättning istället för att överväga andra alternativ som i jämförelse med prostitutionen inte förefaller vara lika fördelaktiga rent ekonomiskt. Gatrell (2010, s.222) nämner “survival sex work” som ett realistiskt “val” för kvinnor i socioekonomiskt utsatta situationer och menar att

detta “val” kan betraktas vara en konsekvens av patriarkala strukturer som inte bara begränsar kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden och i samhället i stort, men som även obstruerar prostituerade kvinnors position som medborgare med sociala och hälsorelaterade behov, vilket placerar dem i en ännu mera utsatt position (Gatrell 2010, s.223). Gatrell (ibid) menar därför att kvinnors inträde på sexmarknaden kan vara en konsekvens av frivillighet som ett könat koncept, där kvinnor har sex mot ersättning just på grund av att de tilldelas färre möjligheter än män från liknande sociala och ekonomiska bakgrunder. Annan forskning (Jean 2015, s.64) pekar på att de implicita patriarkala och kapitalistiska strukturerna inom prostitutionen är det som hindrar möjligheten för aktörskap. Ett uppmärksammande av kvinnors förmåga att utöva aktörskap behöver enligt Jean (2015, s.64) inte förutsätta ett accepterande av prostitution. Jean (ibid) menar att kvinnors förmåga att utöva aktörskap bör betraktas som en möjlighet att kämpa emot patriarkalt förtryck, snarare än en polariserande faktor i prostitutionsdiskursen. Månsson (2018, s.165) argumenterar i sin forskning för att verkligheten i prostitutionsvärlden ofta ligger bortom kvinnans möjlighet till självbestämmande. Detta på grund av att oavsett vilken strategi hon väljer att agera efter, har hon inte förmågan att fullkomligt kontrollera att budskapet om hur hon vill betraktas och behandlas, går fram till köparen (ibid).

Den avgörande makten ligger enligt Månsson (2018, s.165) i betraktarens ögon och det finns inga garantier för att hon kommer bemötas med den respekt hon förväntar sig. Risker för våldsutsatthet är därmed fortfarande närvarande trots kvinnans uttryck för aktörskap och självbestämmande. Baserat på sina studier menar Huschke (2017, s.198) att majoriteten av prostituerade kvinnor i Nordirland säljer sex av ekonomiska skäl, då prostitutionen tillåter dem att tjäna mycket pengar på kort tid i jämförelse med konventionella yrken och att “valet” att sälja sex till stor del är fördelaktigt för deras sociala och ekonomiska position i samhället. På grund av att personer som har sex mot ersättning jobbar färre timmar och har en högre grad flexibilitet (särskilt i onlineindustrin) än personer som arbetar på den konventionella arbetsmarknaden, har sexarbetare möjligheten att ta hand om sina barn och äldre familjemedlemmar, samtidigt som de har bättre förutsättningar för fritid och ledighet (Huschke 2017, s.199). Vissa kvinnor i Huschkes (2017, s.199) studie uppger att de föredrar sexarbete i jämförelse med andra yrken, då det uppfattades vara mindre tråkigt och dessutom mera tillgängligt för dem. I den tidigare forskningen uppmålas alltså prostitutionen dels som något som inte kan väljas frivilligt på grund av implicita patriarkala och kapitalistiska strukturer, samtidigt som frivilligheten i andra studier

förefaller vara konstant närvarande i sexindustrin, en källa till snabba pengar, fritid och en god ekonomi.

Teoretiska perspektiv

Perspektiv på offerbegreppet

Idealiska offer och icke-idealiska offer

Nils Christie (2018, s.11) menar att offerskap är socialt konstruerat och ett objektivet fenomen (Christie 2001, s.46), vilket innebär att vem som anses vara ett brottsoffer är beroende av sociala omständigheter och samhällets reaktion. Det är denna konstruktion av offerskap som genererar legitim offerstatus hos vissa brottsutsatta individer, förutsatt att individen uppnår de socialt konstruerade krav som framställts av omgivningen, krav som enligt Christie (2018, s.12) utgör karaktärsdrag för det så kallade "ideala offret". Det ideala offret är enligt Christie (ibid) en individ som är mest sannolik att bli viktimerad eller ofta blir viktimerad, därmed inte en person som identifierar sig själv som ett offer. Den karaktärisering som konstrueras för det ideala offret utgörs enligt Christie (ibid) av följande karaktärsdrag: (1) Offret är svagt, (2) offret ägnade sig åt en respektabel aktivitet, (3) offret befann sig på en plats där hen inte kunde skuldbeläggas för att ha befunnit sig, (4) gärningsmannen uppfattas vara stor, grym och ond, samt (5) gärningsmannen är okänd för offret och har ingen relation till denne (ibid). Utöver detta är det enligt Christie (2018, s.14-15) viktigt att offret innehar makt för att hävda sitt offerskap och därigenom uppnå en legitim offerstatus. Offret måste därmed vara starkt nog för att bli hörd eller våga tala om sitt offerskap, parallellt med att samtidigt vara svag nog för att inte utgöra ett hot mot andra viktiga intressen (ibid). Detta på grund av att rollen som svag är essentiell för att uppnå legitim offerstatus, ett offer som påvisar för mycket makt i relation till sin utsatthet riskerar istället att bli klandrad för sin egna utsatthet (ibid).

Christie (2018, s.14-15) menar att denna faktor har en inverkan på huruvida kvinnor som utsätts för våld i hemmet uppnår en offerstatus, då de har en nära relation till sin förövare vilket försvagar deras status som brottsoffer, då kvinnan riskeras att klandras för det våld hon blivit utsatt för, vilket även kan vara en konsekvens av att förövaren inte är en idealisk gärningsman. Den idealiska gärningsmannen kännetecknas av sitt avstånd till offret, ju mer främmande, desto bättre (Christie 2018, ss.21-22). På grund av att kvinnor som utsätts för våld i hemmet har en nära relation till sin gärningsman, är de inkapabla till att hävda ideal offerstatus då det ideala

offret kräver och konstruerar en idealisk gärningsman (Christie 2018, ss.18-19). Detta på grund av att ju mer idealiskt ett offer är, desto mer idealisk blir gärningsmannen. Christie (2018, s.20.21) framhåller att denna konstruktion av relationen mellan offer och gärningsman är missvisande och porträtterar sällan reella brottsoffer eller gärningsmän. Reella offer är till skillnad från ideala offer inte rädda för att bli viktimerade på grund av deras kunskap kring reella risker gällande brottsutsatthet (ibid). Dessa reella offer blir därför ofta porträtterade som icke-idealiska offer, särskilt om de inte uppnår de krav som upprättats för att kunna hävda legitim offerstatus. Det icke-idealiska offret kännetecknas av: (1) offret uppfattas vara starkt, (2) offret ägnade sig inte åt en respektabel aktivitet, (3) offret skulle och borde ha skyddat sig själv genom att inte vara där, (4) offret hade liknande fysiska egenskaper som förövaren, och (5) offret hade en relation till förövaren (Christie 2018, s.13).

Ett icke-idealiskt offer skuldbeläggs ofta för det brott hen blivit utsatt för, till exempel personer som har sex mot ersättning, då de bland annat kan klandras för att ha befunnit sig på platsen där brottet begicks, samt kan inte anses ägna sig åt en respektabel aktivitet, parallellt med en upplevd avsaknad av svaghet hos personen (Christie 2018, s.13). Personen betraktas därför ha försatt sig själv i den situationen och bör därför skydda sig mot eventuella våldsbrott. Detta på grund av att identiteten som prostituerad inte är förenlig med identiteten som offer (Hall 2021, s.126). På grund av behovet av att framställa sig som en autonom aktör i samband med prostitutionen i syfte att undvika våldutsatthet, har personer som har sex mot ersättning svårigheter med att hävda en legitim offerstatus (Hall 2021, s.139-140). Offerbegreppet är därmed ett problematiskt sådant, då det enbart ger utrymme till offer som passar in i stereotypen för det ideala offret, parallellt med att icke-idealiska offer ständigt ignoreras i media samt av rättssystemet.

Kritisk viktimologi

Den ojämlika distribution av offerstatus som genererats av stereotypen kring det ideala offret kan enligt Sandra Walklate (2007, s.76) vara en konsekvens av att idealiska offer får mera uppmärksamhet i exempelvis media än andra offer som inte uppfyller kraven för en legitim offerstatus. Walklate (2007, s.27) betonar utöver detta problematiken hos offerbegreppet utifrån ett feministiskt perspektiv, då det finns en koppling mellan att vara ett offer och att vara kvinna, då egenskaper såsom passivitet och maktlöshet associeras med offeridentiteten. Med anledning av detta finns en vilja bland feministiska rörelser att byta ut begreppet offer mot överlevare som en motreaktion på kvinnors strukturella maktlöshet och potentiella viktimisering (Walklate 2007, s.41-42). Trots att den feministiska viktimologin strävar efter att brottsutsatta kvinnor ska ses som överlevare, finns ambitioner inom rörelsen som pekar på att själva offerskapet och offeridentiteten spelar en viktig roll i viktimiseringsprocessen samt i rättsprocessen, då offerstatusen som ett idealiskt offer kan bidra till att den utsatta kvinnan får juridisk upprättelse samtidigt som risken att beskyllas för sin utsatthet minskas radikalt (ibid). Walklate (2007, s.91-93) poängterar även att en viktig del av porträtteringen av det ideala offret är rädslan för brott, då stereotypiseringen av det idealiska offret ger upphov till föreställningar kring vem som riskerar utsättas för brott.

Walklate (2007, s.91-93) menar därför att rädslan för brott är könad då män inte rapporterar att de blivit utsatta för våldsbrott i samma utsträckning som kvinnor, med syfte att undvika uppvisande av egenskaper såsom sårbarhet eller svaghet, vilka associeras med offerskap och i förlängningen även med kvinnlighet. Offerbegreppet blir därmed inte bara problematiskt för brottsutsatta kvinnor som syftar till att få upprättelse som överlevare snarare än offer, utan även för brottsutsatta män, som på grund av maskulinitetsnormer och en vilja att upprätthålla sin maskulina identitet, undviker att söka hjälp vid brottsutsatthet, särskilt vid våldsbrott (ibid). Viktimiseringsprocessen blir därmed ett framförande av kön på grund av att de attribut som förknippas med offerskap är feminint kodade (Durfée 2011, s.331), vilket innebär att den brottsutsatte mannen måste undvika att identifiera sig med offerkaraktäriseringen då detta annars skadar den egna maskulina positionen i samhället (Walklate 2008, s.91-93). Patriarkala normer har därmed en stor inverkan på hur offeridentiteter konstrueras samt hur bilden av det ideala

offret framställs och reproduceras genom misogynna föreställningar kring offerskap i relation till femininitet (Walklate 2007, s.91-93).

Offerstatus och maskulinitet

Hegemonisk maskulinitet definieras av Connell (1987, 1995, 2002a, i Messerschmidt 2004, s.54) som en idealiserad form av maskulinitet i en viss historisk och social miljö. Enligt Connell (ibid) grundar sig maktrelationerna mellan män och kvinnor sig i mäns globaliserade dominans över kvinnor. Denna könade makt konstrueras och upprätthålls genom hegemonisk maskulinitet, som garanterar män sin dominanta position och underordningen av kvinnor, vilket sker genom en konstant legitimering av patriarkatet (Messerschmidt 2004, s.55). Den hegemoniska maskuliniteten är överordnad andra former av maskuliniteter, vilka av Messerschmidt (ibid) karaktäriseras som “medskyldiga” (complicit), “underordnade” (subordinate) eller “motsatta” (opposed) maskuliniteter. Hegemonisk maskulinitet som koncept identifierar därmed hur vissa pojkar och män utövar makt över flickor och kvinnor och andra pojkar och män, både historiskt och situationellt- samt hur maktrelationer baserade på kön skapar sin dominans och hur denna dominans legitimeras och reproduceras, men även hur de utmanas och ändras över tid (ibid). Den hegemoniska maskuliniteten lägger mycket vikt vid styrka, auktoritet, kontroll och aggressivitet, samt utövandet av heterosexuell sexualitet (Kay & Jeffries 2010, s.413). Detta resulterar exempelvis i att män som utsätts för brott kan ha svårigheter med att erhålla en legitim offerstatus, då den maskulina identiteten motsäger identiteten som offer (Burcar, Åkerström & Wästerfors, 2011, s.104). Den hegemoniska maskuliniteten ställer därmed inte bara krav på hur en man ska utöva sin sexualitet, vilka personlighetsdrag han bör besitta eller vilken roll han ska erhålla i relation till kvinnor- den medför även ett dilemma gällande balanserandet av den maskulina identiteten och andra identiteter som enligt de hegemoniska maskulinitetsidealerna anses vara oönskade, till exempel identiteten som offer (Burcar et al. 2011, s.105).

Feministiska perspektiv på frivillighet i relation till prostitution

Inom den radikalfeministiska teorin kan sexuell exploatering anses vara ett politiskt tillstånd och grunden för kvinnors underordning samt en utgångspunkt för konstruktionen och reproduceringen av kvinnoförtryck (Sullivan 2003, s.69). Enligt denna teori är prostitution centralt för all sexuell exploatering, varför fritt val och samtycke inte kan existera för kvinnor som lever under manlig dominans (ibid). Det kan därför inte vara ett fritt val att prostituera sig enligt den radikalfeministiska teorin. Det radikalfeministiska angreppssättet gällande prostitution har kritiserats av liberalfeministiska teoretiker som menar att prostitution ska anses vara en form av arbete (sex work), snarare än ett uttryck för manlig överordning och sexuell exploatering av kvinnor (Sullivan 2003, s.70). Denna omformulering syftar till att placera prostituerade under en internationell arbetslag utformad med syfte att skydda rättigheter hos alla arbetare, vilket enligt liberalfeministiska teoretiker kan resultera i en minskad risk att utsättas för diskriminering eller trafficking i samband med sexarbete (Sullivan 2003, s.71).

Sheila Jeffreys (2009, s.316) menar att detta perspektiv på sexindustrin är det dominanta inom den akademiska världen såväl som i media, där sexarbete ses som en legitim form av arbete, ett uttryck för kvinnors fria val och makt över sig själva. Enligt Jeffreys (ibid) är detta en konsekvens av sexuell liberalism vilken porträtterade pornografi och prostitution som former av frihet och förnekade att dessa kan vara skadliga för kvinnor. Kommersialiseringen av kvinnokroppen och den kvinnliga sexualiteten har kritiserats av radikalfeministisk teori som menar att prostitution är ett uttryck för våld mot kvinnor, på grund av den fysiska och psykiska skada de riskerar att utsättas för i samband med prostitutionen (Jeffreys 2009, s.316). Prostitution utgör enligt radikalfeministisk teori våld mot kvinnor eftersom sexköpet ignorerar njutningen och personligheten hos den kvinna vars kropp utnyttjas, vilket innebär att kvinnan tvingas undertrycka sin egentliga sexualitet för att behaga sexköparen. Denna frånvaro av faktisk sexualitet visar enligt Jeffreys (2009, s.319) på begränsningarna inom det liberalfeministiska perspektivet på prostitution, som menar på att sexköpet är ett uttryck för kvinnans fria val, faktorer som enligt Jeffreys (ibid) inte kan identifieras inom en sexindustri som styrs av patriarkala villkor med manlig dominans i fokus. Med detta som utgångspunkt argumenterar Jeffreys (ibid) för att det finns stora svårigheter med att hävda att prostitution är ett "vanligt" arbete på grund av stigmatisering, tabu, fysiskt och psykiskt trauma, sexuell exploatering samt

den konstant närvarande risken för våld. Jeffreys (2009, s.319) argumenterar för att andra arbetsmöjligheter inte innebär samma risk för kvinnan som sexindustrin utgör, på grund av att många prostituerade kvinnor är under ständig risk att utsättas för fysiskt och psykiskt trauma samt sexuella övergrepp, vilket inte kan likställas med andra yrken på arbetsmarknaden.

Barry (i Sullivan 2003, s.77) menar att all prostitution är våldtäkt och ett uttryck för mäns våld mot kvinnor oavsett kontext på grund av dess exploaterande natur. Cheryl Butler (2015, s.101) argumenterar för att prostitution bör betraktas utifrån ett intersektionellt perspektiv, där överlappande förtryck analyseras i syfte att belysa hur icke-vita kvinnor navigerar inom sexmarknaden. Icke-vita kvinnor har historiskt sett stereotypiserats som hypersexuella, att de väljer och njuter av prostitution- vilket har resulterat i att de sällan betraktas som offer för det våld de utsätts för i och med prostitutionen (Butler 2015, s.97). Denna myt om att icke-vita kvinnor väljer prostitution underminerar försök att identifiera och skydda dem från sexuell exploatering, vilket även är ett resultat av romantisering av prostitution som ett "brott utan offer" där sexsäljaren inte skadas (ibid). Butler (2015, ss.110-111) argumenterar för att när strukturell ojämlikhet driver en kvinna till att sälja sex är det valet tvingande eftersom att bristfälliga omständigheter har resulterat i det valet (Butler 2015, s.112). Tvång kan vara en drivande faktor för marknaden till och med när den säljande kvinnan tror att kommersiellt sex är fördelaktigt för henne genom att vara ett uttryck för egenmakt och aktörskap eller genom att vara ett sätt att tjäna "lätta pengar". Tvånget till prostitution kan alltså vara en konsekvens av underliggande strukturella ojämlikheter och behöver inte vara explicit för att vara aktivt tvingande (ibid). Detta perspektiv på frivillighet kontra tvång kan ge insikt kring hur personer som har sex mot ersättning framställs i den politiska diskursen såväl som i media, en framställning som enligt den radikalfeministiska teorin konstrueras och upprätthålls genom manlig dominans. Med ett radikalfeministiskt och intersektionellt perspektiv på frivillighet inom sexindustrin kan åsikter och uppfattningar inom diskussionsforumet Flashback problematiseras.

Metod

Digital observation (Netnografi)

Empiri har samlats in genom en digital observation av inlägg från olika trådar på hemsidan Flashback.org som är ett svenskt diskussionsforum där användarna erbjuds full anonymitet samt viss moderering, vilket innebär att vem som helst har möjligheten att skriva i stort sett vad som helst utan att riskera att offentliggöra sin identitet (Uhnöo & Ekbrand 2017, s.127). Flashback har cirka 1,6 miljoner medlemmar och ungefär 82 miljoner inlägg. Enligt Internetstiftelsens undersökning "Svenskarna och internet" (Andersson, Blomdahl & Bäck 2023, s.224), som kartlägger svenskars internetanvändning, är det främst män födda på 80-talet som använder Flashback då de utgör 42 % av användarna på plattformen. Flashback har dessutom ökat sin andel användare från 19 % år 2022 till 22 % år 2023, framförallt bland de som är födda på 00-talet (ibid). På forumet finns ämnesrubriker som t.ex. "samhälle", "politik" och "kultur & media", under vilka underrubriker för mer specifika ämnesdiskussioner kan återfinnas. Under dessa underrubriker finns sidor med diskussionstrådar, där användare kan starta en tråd inom valt ämne. Här finns cirka 50 trådar per sida och under varje trådstart finns cirka 10 svar per sida, där antalet svar på trådstarten kan variera från ett tiotal till tusentals inlägg. Vissa diskussionstrådar sträcker sig dessutom över flera års tid (Uhnöo & Ekbrand 2017, s.129), vilket erbjuder forskarsamhället en relativt utforskad arena och möjlighet att kunna ta del av förhållande ofiltrerade och autentiska diskussioner (Uhnöo & Ekbrand 2017, s.127). En stor del av innehållet på diskussionsforumet är brottsrelaterade och ofta diskuteras normavvikande ämnen och beteenden på Flashback, vilket är fördelaktigt för forskare inom kriminologi och sociologi, som utöver detta undgår transkriberingsprocessen genom att använda Flashback som empirisk källa, då datan utgörs av redan existerande material som redan är "transkriberat" av användarna själva (Uhnöo & Ekbrand 2017, s.132).

Flashback.org syftar till att representera "yttrandefrihet på riktigt" och utgör således en bra källa för uttryck av ocensurerade diskussioner och attityder kring prostitution och sexhandel, ämnen vilka kan uppfattas som tabubelagda (Månsson 2018, s.127). Denna möjlighet att uttrycka sig fritt inom forumet, kan antas inge en viss trygghetskänsla hos användarna vilket bidrar till att hemsidan är en god källa för datainsamling för denna studie (O'Malley, Holt & Holt 2020, s. 5).

Varis (2014, s.2) menar att digital observation är en form av etnografi med syfte att studera digital kultur med vissa epistemologiska anspråk, snarare än en metod som enbart använder vissa tekniker för att studera sociala fenomen. Digitalisering och kommunikation online förser forskare med oändliga möjligheter att med etnografi undersöka hur människor kommunicerar online, samtidigt som netnografi erbjuder perspektiv på det globala, lokala och translokala genom en förståelse av kommunikationssätt på ett globalt plan (Varis 2014, s.2).

Varis (2014, s.3) framhåller att netnografi, med sina rötter i icke-digitaliserad etnografi, fördjupar förståelsen för digitala praktiker och upplevelser genom att motarbeta generaliseringar och antaganden angående universaliteten inom den digitala sfären. En etnografisk undersökning syftar till att producera detaljerade bilder av olika företeelser eller kulturer (Denscombe 2018, s.125), då etnografien inbegriper beskrivningar av händelser som forskaren själv har bevittnat på fältet (ibid), vilket inom netnografien utgörs av den digitala sfären. Fördelen med netnografi kontra klassisk etnografi är att problem med att få tillträde till fältet minimeras kraftigt (Denscombe 2018, s.131-132) då åtkomsten till empiri online är mera lättillgänglig, särskilt i ett forum som Flashback, där hemsidans besökare inte behöver ett registrerat konto på webbplatsen för att ta del av innehållet. Till skillnad från traditionell etnografi, som riskerar att ge upphov till etiska dilemman, integritetsintrång och yppande av identiteter (ibid), är den netnografiska metoden till stor del befriad från denna typ av etiska svårigheter på grund av den höga grad av anonymitet som finns på internet, vilket diskuteras i avsnittet *Anonymisering och etiska överväganden*. En digital observation genom netnografi av trådar inom Flashbacks delforum *Prostitution: etik moral och politik* kan därför generera perspektiv på forumets digitala kultur och hur denna kultur inverkar på framställningen av prostituerade kvinnor. En digital observation av Flashback.org erbjuder således en möjlighet för naturligt förekommande data (Silverman; I Rennstam & Wästerfors 2015, s.42), där samtal kan betraktas orört i den miljö de förekommer.

Urval

En granskning av delforumet *Prostitution: etik moral och politik* har genomförts i syfte att identifiera trådar som är relevanta för studien. Utifrån Flashbacks startsida valdes avdelningen “Sex” med underteman “Eskortservice och prostitution” där delforumet *Prostitution: etik moral och politik* valdes ut, vilket genererade 19 sidor av trådar. Trådar inom delforumet (*Prostitution: etik moral och politik*) där offerskap bland prostituerade kvinnor diskuteras, samt trådar gällande frivillighet inom sexhandeln har prioriterats. Trådarna har valts ut baserat på en bedömning av deras relevans för studien. Delforumet innehåller cirka 950 trådstarter med ett varierat antal svar. I urvalsprocessen valde jag att fokusera på trådar inom delforumet som i sin titel fokuserade på offerskap, makt och frivillighet. Efter en granskning av alla titlar på trådstarterna i forumet, valde jag ut ett antal trådar som eventuellt skulle kunna vara relevanta för studien. Efter att ha läst igenom svaren i samtliga trådar kunde jag utesluta ett antal trådar där irrelevanta ämnen eller infallsvinklar gällande t.ex svensk sexköpslagstiftning eller pornografi diskuterades. I de valda trådarna finns tydliga teman som berör offerskap, maktstrukturer och frivillighet. Inom samtliga trådar är majoriteten av användarna positivt inställda till sexköp väldigt och ofta kritiska mot den svenska sexköpslagstiftningen (SFS 1998:408). Trådar vid namn (1) *Hur vet man om hororna säljer sex frivilligt eller inte?* med 45 svar, (2) *Är det kvinnan eller mannen som har makten i sexköp?* Med 24 svar, (3) *Vems skuld är det att horan horar?* Med 90 svar (4) *Kvinnan alltid offer?* Med 6 svar, Och (5) *Prostitutionens offer*, med 24 svar, har valts ut genom ett bekvämlighetsurval (Bryman 2002, ss.114-117), där inlägg och deras författare vilka för tillfället råkade finnas tillgängliga för mig utgör urvalet. I samtliga trådar förekom mest aktivitet under samma dag som trådstarten publicerades samt några dagar efter, för att sedan avta. Flest svar på trådstarterna publicerades samma dag som trådstarten publicerades i delforumet.

Det finns ett flertal metodologiska problem med denna typ av urval, särskilt när empirin är tagen från en hemsida som Flashback.org, där vi inte säkert kan veta huruvida författaren till inlägget talar sanning och det är inte möjligt att få samtycke (Wincup 2017) från författarna till inläggen eftersom deras profiler i största utsträckning är fullkomligt anonymiserade (ibid). Det är därmed inte möjligt att fastställa huruvida författarna till inläggen samtycker till att deras inlägg används som empiriskt material i en kvalitativ studie (ibid). Ett annat metodologiskt problem med bekvämlighetsurval som urvalsstrategi är att det är omöjligt att generalisera resultaten, då

det inte är möjligt veta vilken population detta stickprov är representativt för (Bryman 2002, ss.114-117). Denna typ av urval kan påverka studiens reliabilitet då det inte är möjligt att säkerhetsställa huruvida att veta om resultaten undersökningen blir desamma om den genomförs på nytt, eller om resultaten påverkas av slumpmässiga eller tillfälliga förutsättningar (Bryman 2002, ss.43-44). Syftet med denna studie är däremot inte att generalisera resultaten utan snarare att generera en djupare förståelse för uppfattningar och attityder kring offerskap och frivillighet bland sexsäljare och sexköpare, och specifikt hur dessa uppfattningar ser ut på Flashback forum. Det är även viktigt att poängtera att studien fått andra resultat om ett annat forum hade använts för insamling av empiri, särskilt på grund av att Flashback skiljer sig från andra sociala medier på grund av dess fokus på anonymitet och yttrandefrihet (Uhnöo & Ekbrand 2017, s.127). Det är enligt Internetstiftelsen en viss grupp av befolkningen som är överrepresenterade som användare på Flashback vilket innebär att det är en speciell grupp som är aktiv där, vilket gör studien och dess resultat mycket intressanta (Andersson, Blomdahl & Bäck 2023, s.224). Trots att studien hade fått andra resultat om ett annat forum använts för att undersöka fenomenet, är studien likväl relevant för forskningsområdet, då den kan bidra med en djupare förståelse för hur viktimisering och frivillighet bland sexsäljare och sexköpare diskuteras och framställs.

Anonymisering och etiska överväganden

Flashback.org understryker vikten av anonymitet hos användarna, vilket är en väsentlig värdegrund för forumets utformning och regler. Flashback.org syftar till att garantera sina användare fullständig anonymitet. Enligt Wincup (2017) är det inte möjligt att få samtycke från författarna till inläggen då deras profiler är fullkomligt anonymiserade, en faktor som även kan betraktas fördelaktig för studien, då den analyserade datan inte riskerar att avslöja användarnas identitet eller känsliga uppgifter. Varis (2014, s.7) menar att anonymisering av data är en viktig del av netnografisk forskning i syfte att skydda människors integritet, vilket även gäller användarnamn och profilbilder, oavsett om dessa användarnamn inte är användarnas "riktiga namn", bör denna självrepresentation betraktas som verklig. Utöver detta kan forskaren inte veta säkert om de identiteter som människor skapar eller huruvida det som de delger om sig själva på internet är biografiskt eller demografiskt exakt information i den mening att informationen överensstämmer med vem som är på andra sidan skärmen (Varis 2014, s.14).

Det finns därför svårigheter med att garantera äktheten hos netnografisk data, då forskaren inte fullständigt kan försäkra sig om att informationen är äkta eller inte. Återigen poängteras att det inte är av relevans huruvida informationen som delges i de valda forumen är äkta eller inte, då studien syftar till att undersöka hur personer uttrycker sig kring offerskap och frivillighet inom sexindustrin just inom detta diskussionsforum. Varis (2014, s.14) argumenterar för att akademikervärlden trots detta inte bör avvisa netnografi på grund av svårigheterna med att försäkra sig om att online- och offlineidentiteterna överensstämmer med varandra, då en offlineidentitet inte nödvändigtvis behöver vara mer representativ för individen (ibid). Detta på grund av att faktorer såsom identitet och självrepresentation är beroende av sin kontext, de uppkommer med en viss funktion, vilket även gäller fejkade profiler. Dessa profiler fyller en funktion för dess skapare och bör inte avvisas som ointressanta för forskningen (ibid), då de erbjuder insikt i individers onlineidentiteter och hur de uttrycker sig på internet, vilket kan antas påverkas av deras offline-kontext.

Varis (2014, s.9) nämner ett antal etiska överväganden som bör tas i beaktning inom netnografi och menar att det i nuläget inte finns någon konsensus kring etiska överväganden eller strikta riktlinjer för netnografer (förutom de etiska riktlinjer som etablerats av *the Association of Internet Researchers*; se ethics.aoir.org) men att forskare bör undvika att betrakta internet som en stor, offentlig databas som frivilligt producerar information och data. Varis (ibid) argumenterar för att etiska överväganden bör göras från fall till fall beroende på typen av plattform, hur känsligt problemområdet är och eventuell skada som kan påverka de internetanvändare vars kommunikation studeras i forskningen. Även om internet uppfattas som ett offentligt rum måste forskaren ställa sig frågan kring huruvida det virtuella rummet uppfattas som offentligt av dem som aktivt deltar i det (Ivert, Mellgren & Nilsson 2017, s.90). Det kan argumenteras för att användarna på Flashback är medvetna om att forumet uppfattas som ett offentligt rum, särskilt på grund av kravet på yttrandefrihet och anonymitet på forumet. Den etiska risken kan dessutom anses vara låg när redan existerande data (såsom inlägg på Flashback) samlas in utan interaktion mellan deltagare och forskare och där forskaren inte har en påverkan på hur data skapas och fokus inte är på enskilda individer (Ivert et al. 2017, s.91).

Gällande Flashback har användarna inte gett sitt informerade samtycke till att delta i en studie, vilket ger upphov till en rad olika etiska dilemman (Uhnöo & Ekbrand 2017, s.131), såsom beskrivet av Varis (2014, s.7). Detta kan åtgärdas genom att aktivt informera deltagarna i

diskussionsforum om att de är beforskade samt om studiens syfte och att forskaren ska garantera informerat samtycke från de berörda (Uhnöo & Ekbrand 2017, s.131). Det sistnämnda är svårt att åstadkomma i ett internetforum som Flashback på grund av den stora mängden användare på plattformen. Ett alternativ kan istället vara att kontakta de användare vars inlägg citeras i uppsatsen (ibid), vilket kan vara svårt att genomföra om forskaren använder sig av så kallade "döda trådar" där användarna är inaktiva. Uhnöo och Ekbrand (2017, s.131) intar en etisk grundhållning som antar att deltagare på offentliga diskussionsforum såsom Flashback, har valt att publicera sina inlägg på denna premiss och att det är möjligt att publicera dessa inlägg anonymt. Inläggen på Flashback kan enligt denna hållning likställas med annat offentligt publicerat material, som till exempel insändare i dagstidning skrivna under ett alias (Uhnöo & Ekbrand 2017, s.132). Jag har intagit samma etiska grundhållning i denna studie.

Analysmetoder

Empirin har analyserats med en innehållsanalys, vilket är en analysmetod som kan tillämpas på alla former av text, skrift, ljud eller bilder (Denscombe 2017, s.392-393). Innehållsanalys har använts i syfte att uppenbara dolda sidor av det som kommuniceras i den valda texten och kan därmed blottlägga oavsiktliga budskap i texten eller en djupare mening med det som skrivits (ibid). Denna typ av analys är fördelaktig i denna studie då det med hjälp av en innehållsanalys är möjligt att urskilja vad Flashbackanvändare som pratar om offerskap och frivillighet i relation till prostitution och sexhandel egentligen vill förmedla med sina formuleringar och på så vis kan uppfattningar och attityder kring offerskap och aktörskap hos prostituerade kvinnor synliggöras (ibid). Innehållsanalys utförs genom att ett lämpligt textavsnitt väljs ut av forskaren för att sedan brytas ned i mindre enheter. Utifrån dessa enheter utarbetas relevanta kategorier av data för analysen (Denscombe 2019, s.392-393). Dessa enheter kodas sedan i överensstämmelse med de kategorier som etablerats. En beräkning av enheternas förekomst utförs och till sist gör forskaren en analys av texten gällande enheternas frekvens och förhållande till andra förekommande enheter i texten.

Analys

Sexsäljare i maktposition?

Trots att personer som är verksamma i sexindustrin globalt sett löper stor risk att bli utsatta för våld (Hall 2021, s.124) argumenterar många användare på Flashback för att den prostituerade kvinnan utgör en autonom aktör. I tråden *Är det kvinnan eller mannen som har makten i sexköp?* belyser användarna en maktimbans mellan sexköparen och kvinnan som har sex mot ersättning, där makten anses ligga hos kvinnan;

“Givetvis har hon makten.

- 1. Hon kan neka dig vid dörren om du är för ful eller av någon annan orsak.*
- 2. Hon kan ta dina pengar och sen inte verkställa det ni avtalat om och ändå behålla pengarna eftersom mannen står där helt maktlös [...].” (Användare 1).*

“Jag har hört eskorttjejer som jag känner berätta att det ger dem en känsla av makt[...].”
(Användare 2).

I dessa utdrag framhåller användarna att makten ligger hos kvinnan, då hon har möjlighet att neka köparen eller ta hans pengar. I och med att den som har sex mot ersättning placeras i en maktposition, upphör hennes möjligheter att uppnå en legitim offerstatus, då offerstatus inte kan erhållas om makt föreligger (Christie 2018, s.20-21). Ett offer som betraktas vara självständigt och starkt i relation till brottsutsattheten riskerar därför att beskyllas för sin utsatthet (ibid), något som gör sig tydligt i skildringen av prostituerade kvinnor i denna Flashbacktråd. En användare ifrågasätter resonemanget ovan och framhåller att kvinnan kan bli utsatt för brott i samband med prostitutionen;

“[...] Prostituerade riskerar ju också att bli rånade, i andra länder har dock inte kvinnan samma makt iom svensk lag som är idiotisk.” (Användare 3).

Varpå en annan användare svarar;

“Jobbar du på pressbyrån kan du också utsättas för rån. Typ inget jobb är skonat [...]”
(Användare 4).

I dessa utdrag förefaller fokus ligga på risken för att den prostituerade kvinnan utsätts för andra former av brott i samband med prostitutionen såsom rån, snarare än att själva sexköpet betraktas vara något som tillskriver kvinnan en legitim offeridentitet. Istället likställs prostitution med andra jobb, där inga jobb anses vara skonade från risken att bli utsatt för brott i samband med arbete. Genom att likställa prostitution med vilket annat jobb som helst och genom att påstå att kvinnor som har sex mot ersättning kan neka sexköpare utan problem, förstärks denna bild av den prostituerade kvinnan som autonom aktör och därmed som ovärdigt offer.

Sexsäljare är hedonister?

I Flashbacktråden *Hur vet man om hororna säljer sex frivilligt eller inte?* Diskuteras tvång, frivillighet och ansvarstagande. Trådstartaren inleder tråden med frågan;

“Hur kan man ta reda på det och vilket ansvar har man som sexköpare att förhålla sig till att man inte kan försäkra sig om huruvida kvinnan är tvingad till att sälja sex eller ifall hon gör det frivilligt?”(Användare 5)

De argument som framhävs i diskussionen i Flashbacktråden rör bland annat att okunskap är orsaken till uppfattningar om att prostituerade inte säljer sex frivilligt, där användare “av erfarenhet” säkert kan säga att personer som har sex mot ersättning gör detta frivilligt, eller rentav njuter av det.

Trådstartaren får följande svar av en Flashbackanvändare;

“den lyckliga horan är en myt. ingen säljer sex frivilligt. Den som säljer sex "frivilligt" mår extremt dåligt och har förmodligen något typ av beroende eller självskadebeteende.”(Användare 6)

Detta argument som framhålls av Användare 6 skiljer sig från den generella diskussionen i Flashbacktråden, som i stort sett kritiserar tanken om att “ingen säljer sex frivilligt”, där fokus snarare ligger på att framhäva de positiva sidorna av sexsäljandet, såsom “lätta pengar”, trivsamt, goda arbetsvillkor och den njutning som kommersiellt sex utgör även för den säljande parten;

“Hur vet du det? Hur vet du att inte vissa horor tycker att de har ett bra och trivsamt jobb?” (Användare 7)

“Många sexsäljare håller inte med dig men jag förstår att det är viktig för dig att förneka deras existens. [...] Ni har troligen aldrig haft en diskussion med en svensk sexarbetare som säljer sextjänster för att hon vill tjäna bra med pengar utan att någon påverkar henne [...] Varför inte kolla verkligheten och bestämma träff med en av dem?”
(Användare 8)

“Jodå, det gör dem. Det finns eskorter som säkert drar in minst flera miljoner per år, de kan sluta jobba när de vill, helt frivilligt. De älskar sex, många är hedonister.” (Användare 9)

Användare 8 och 9 diskuterar njutbarheten i det kommersiella sexet som en omständighet vilken bör förutsätta frivillighet hos sexsäljaren, ett argument som överensstämmer med myten om den lyckliga horan (Tyler 2016, s.213). En annan användare argumenterar, likt användarna ovan, för att brist på kunskap kring sexsäljare är en tänkbar anledning till förkastandet av myten om den lyckliga horan. Denna användare (11) påstår sig ha en mera representativ bild av “verkligheten”

gällande sexhandel och kan av erfarenhet konstatera att det finns personer inom som har sex mot ersättning som säljer sex frivilligt;

“Av erfarenhet vet jag att det visst finns de som gör det frivilligt. De verkar tycka det är roligare än jag tycker då jag 'frivilligt' går till jobbet. Hur man vet innan? Ordnade omständigheter underlättar. [...] Luktat det hallick, trafficking och utsatt import kan man ju dra öronen åt sig. En tjej på en ordnad bordell i Europa kanske tycker det är piss och nåt hon gör i brist på annat. Hon är dock i säker miljö och har valt det frivilligt och kan sättas på med nöje och gott samvete.” (Användare 11)

Även här diskuteras prostitution som vilket annat jobb som helst, ett återkommande tema i diskussionerna kring offerskap och aktörskap i relation till sex mot ersättning. Användarna i Flashbacktråden *Hur vet man om hororna säljer sex frivilligt eller inte?* argumenterar för att det finns vissa förhållanden under vilka personen som har sex mot ersättning med största sannolikhet gör detta frivilligt, där pengar och njutning i samband med det kommersiella sexet anges som mest framstående anledningar till frivilligheten. Även i tråden *Vems skuld är det att horan horar?*, lyfts ett liknande argument kring tvång:

“Måste väl vara kvinnans fel att hon horar såvida ingen står med en pistol i hennes tinning och tvingar henne, vilket jag finner osannolikt.” (Användare 12)

Användarna i båda Flashbacktrådarna identifierar därmed i sin diskussion vissa omständigheter där sexsäljaren inte kan anses sälja sex frivilligt, om personen; 1) missbrukar droger, (2) har en hallick, (3) är inblandad i människohandel, (4) inte kommer från Sverige (beskrivs i tråden som “import”) eller (5) blir tvingad under hot. Flashbackanvändarna identifierar i sin diskussion en rad olika faktorer som bestämmer att prostitutionen inte kan anses vara frivillig i samma utsträckning, men då handlar det snarare om att man som sexköpare undviker att köpa sex från denna kvinna vilket väcker frågor kring huruvida detta urskiljande av tvingande omständigheter är på grund av moraliska skäl eller för att undvika att bli inblandad i någon form av organiserad brottslighet genom att köpa sex av en kvinna som är ett offer för människohandel. Detta

tydliggörs genom argumentet som framförs av Användare 12 om att en kvinna i en säker miljö kan "sättas på med nöje och gott samvete".

"Torskarna är offren"

I tråden *Prostitutionens offer* förkom flera inlägg där individer uttryckte att sexköparen bör betraktas som ett offer, snarare än att kvinnan som säljer sex ska tilldelas en offerstatus. Här framhålls bland annat att sexköparen är ett offer för sina "djuriska instinkter" och sitt "maktbehov", samtidigt som sexköparen karaktäriseras som en socialt utsatt individ i en offerställning. Denna karaktärisering av sexköparen som utsatt gör sig tydlig i följande citat;

"Min teori bygger på att de som köper sex inte till största delen är våldsamma och hemska patriarkat-män (även om dom kanske finns) utan nästan tvärtom. De som köper sex är ensamman, socialt utstötta och i en offerställning. [...] Dom tjocka, dom tråkiga, dom fula och dom handikappade. Dom tvingas betala extremt höga priser för något som dom inte kan leva utan, något som många horor och telefonsextjejer gladerligen utnyttjar." (Användare 13)

Även stigmat kring sexköp nämns som orsak till varför sexköparen bör betraktas vara i en utsatt situation i jämförelse med sexsäljaren;

"Vad tror ni? Kan man hävda att torskarna är (minst) lika stora offer som horan? Torskarna bär ju även stigmat av att vara tvingade att köpa sex, något som i nästan alla sällskap anses jävligt fult. Kanske t.om värre än att sälja det?" (Användare 13)

Även i tråden *Kvinnan alltid offer?* Finns liknande teman gällande maktrelationen mellan sexköparen och sexsäljaren;

"Så länge de inte gör det för att de svälter så är det vi män som blir utnyttjade."
(Användare 14)

Här framhålls att sexköparen är “tvingad” till att köpa sex, vilket anges som en orsak till varför han är i en beroendeställning till kvinnan han köper sex av, något som dessutom medför en viss stigmatisering vilket enligt användaren ovan kan vara en anledning till att det är värre för individen att köpa sex än att sälja sex. Det framhålls även att offerstatusen bör tilldelas sexköparen så länge den som säljer inte är i en ekonomiskt utsatt situation (“inte gör det för att de svälter”), vilket innebär att sexsäljaren inte diskuteras som en individ i en utsatt situation i relation till sexköparen. Det manliga behovet av att ha sex är ett återkommande tema i diskussionen i Flashbacktråden, där mannens libido utgör en adekvat anledning till att köpa sex om han är inkapabel till att ha sex med en kvinna på den “vanliga” sexmarknaden;

“[...]Kanske förstår ni inte hur stark lustan efter någon blir om man är ensam och oknullad? Jag vet (faktiskt) inte heller men jag misstänker att den driften är starkare än förnuftet.” (Användare 15)

Denna retorik accepteras och reproduceras av användarna i tråden, som argumenterar för att männen är offer på grund av deras inkapacitet på den “vanliga” sexmarknaden. Inkapaciteten grundar sig enligt diskussionen i Flashbacktrådarna i faktorer såsom ett oattraktivt utseende, ensamhet och socialt utanförskap, vilket hämmar individen från att få utlopp för sina starka sexuella drifter, såsom de beskrivs i trådarna. Huruvida kvinnan som har sex mot ersättning kan anses vara ett offer eller inte blir därför irrelevant i denna tråd, då fokus ligger på att tillskriva sexköparen en offerstatus, trots diskrepansen mellan en maskulin identitet och en offeridentitet.

Diskussion

Följande avsnitt kommer att behandla studiens huvudsakliga fynd, hållbarheten i dessa, en reflektion kring studiens metod samt uppmaningar till framtida studier. Utöver detta anges ett antal slutsatser utifrån studien. Studiens syfte har varit att undersöka hur offerskap och frivillighet diskuteras i forumet Flashback, i relation till sexsäljare och sexköpare. Detta syftar till att generera en förståelse för hur sexsäljare och sexköpare uppfattas och diskuteras i relation till offerskap och aktörskap. Detta har genomförts genom frågeställningarna: *På vilka sätt diskuteras offerskap i relation till individer inom sexhandeln bland Flashbackanvändare?*, *Hur uttrycker sig personer på Flashback gällande frivillighet bland kvinnor som har sex mot ersättning?*

Sexsäljaren i en offerposition

I analysen kring offerskap bland sexsäljare framkommer att diskussionerna i Flashbacktrådarna till stor del avvisar idén om den prostituerade kvinnan som ett offer. Majoriteten av de uppfattningar som kommer till uttryck i trådarna överensstämmer med den liberalfeministiska teoribildningen kring sexarbete, där kommersiellt sex anses vara en legitim form av arbete, som precis vilket annat arbete som helst (Sullivan 2003, s.71). Enligt denna teoribildning bör sexarbete betraktas som ett uttryck för kvinnors fria val och makt över den egna sexualiteten (Jeffreys 2009, s.316). Jeffreys (2009, s.319) argumenterar däremot för att det finns svårigheter med att hävda att prostitution kan likställas med vilket arbete som helst på grund av de risker som associeras med prostitution. Tidigare forskning visar även att personer som har sex mot ersättning utgör lättare måltavlor för förövare då prostitutionen till skillnad från många andra yrken innebär en rad risker då personer som säljer sex träffar främmande personer på isolerade och avskilda platser (Hall 2020, s.6, s.17, s.18; Månsson 2018, s.165).

Med anledning av detta kan prostitutionen inte anses likställas med ett jobb på till exempel Pressbyrån såsom föreslaget av en Flashbackanvändare i tråden *Är det kvinnan eller mannen som har makten i sexköp?*, då det enbart inom prostitution är vanligt förekommande att kunder misshandlar, våldtar eller mördar den som tillhandahåller tjänsten (Hall 2020, s.20), en risk som inte kan argumenteras vara närvarande för en anställd på Pressbyrån i samma

utsträckning för som en person som har sex mot ersättning. Genom att hävda att prostitution kan likställas med andra yrken skapas en uppfattning kring att kvinnor väljer prostitution samt att de besitter en viss maktposition såsom diskuterat av Flashbackanvändarna, undermineras försök att identifiera och skydda prostituerade kvinnor från sexuell exploatering, då prostitution blir ett "brott utan offer" eftersom kvinnan anses vara i kontroll när hon säljer sex (Butler 2015, s.97). Detta kan resultera i ett förnekande av en legitim offerstatus och kvinnan riskerar istället att skuldbeläggas för eventuell brottsutsatthet i samband med sexsäljande (Hall 2021, s.139-140). Hall (ibid) menar att det för prostituerade kvinnor finns dubbla utmaningar med att etablera offerstatus, då kvinnan initialt måste förstå att det hon blivit utsatt för är ett övergrepp, vilket kan vara svårt på grund av tidigare erfarenheter av våldsutsatthet vilket resulterar i en normalisering av våld och en internalisering av idéer om sexsäljare som skyldiga till de eventuella övergrepp de utsätts för, i enlighet med schablonbilden av det icke-idealiska offret (Christie 2018, s.13).

Utöver detta argumenterar Hall (2021, s.139-140) för att prostituerade kvinnor i stor utsträckning har svårigheter med att framställa sig på ett sätt som ger en värdig offerstatus och därmed tillträde till sympati, tillgängliga resurser och rättvisa. Detta på grund av att det i mötet med kunder förefaller vara avgörande att framställa sig själv som en autonom aktör i syfte att skydda sig mot risken att bli utsatt för våld, vilket i mötet med myndigheter kan utgöra ett hinder för att bli betraktad som ett faktiskt offer (ibid), varför ett uppvisande av aktörskap kan leda till ett ifrågasättande av offerstatusen. Sexsäljaren kan därför inte anses uppnå de kriterier som ställs upp i och med schablonbilden av det ideala offret (Christie 2018, s.12), där bland annat svaghet står i fokus, en egenskap som enligt Flashbackanvändare i tråden *Är det kvinnan eller mannen som har makten i sexköp* inte kan identifieras hos sexsäljaren. För att ett brottsoffer ska uppnå offerstatus krävs att personen är tillräckligt maktlös för att anses vara ett offer men kan inte vara alltför maktlös då detta innebär en oförmåga att hävda sin offerstatus (Christie 2018, s.20-21). Sexsäljaren kan dessutom klandras för att ha befunnit sig på platsen där brottet begicks, och kan inte anses ha ägnat sig åt en respektabel aktivitet (Christie 2018, s.12), vilket ytterligare försvårar möjligheterna att tillskrivas en offerstatus, en tänkbar anledning till varför sexsäljaren utmålas som en individ med makt i Flashbacktrådarna.

Den prostituerade kvinnan som autonom aktör

Resultaten visar att det i Flashbacktråden *Hur vet man om hororna säljer sex frivilligt eller inte?* var sällsynt att framföra argument som överensstämmer med den radikalfeministiska reoribildningen, där frivillighet inte anses föreligga vid sex mot ersättning och att den som har sex mot ersättning mår dåligt av detta (Jeffreys 2009, s.316). Enligt Jeffreys (2009, s.316) kan prostitutionen inte anses vara frivillig på grund av att den är ett uttryck för mäns våld mot kvinnor till följd av den fysiska och psykiska skada kvinnan riskeras utsättas för i samband med att ha sex mot ersättning.

Andra användare i Flashbacktråden bekräftar den liberalfeministiska idén om att sexsäljande kan vara frivilligt (Sullivan 2003, s.70). Möjligheten att genom prostitution tjäna lätta och snabba pengar för att säkra en god ekonomi anges då som en legitim anledning till varför det är frivilligt att sälja sex, då detta förser kvinnan med ekonomiska möjligheter (Huschke 2017, s.198). Dessa möjligheter ger kvinnan utrymme att ha fritid, ta hand om sina barn och äldre familjemedlemmar (Huschke 2017, s.199). På grund av att kvinnor som har sex mot ersättning inte behöver jobba lika mycket som en person med ett konventionellt yrke, samtidigt som de tjänar mer pengar på kortare tid, finns många fördelar med sex mot ersättning (ibid). Kan dessa fördelar övervägas av nackdelar med prostitution som utgörs av risk för fysisk eller psykisk misshandel, tabu, stigmatisering och dödligt våld (Hall 2020, s.20; Jeffreys 2009, s.319, s.316; Butler 2015, s.117)? Är snabba och lätta pengar en förmildrande omständighet för den konstanta risken för våldsutsatthet inom prostitution och är pengar den mest motiverande faktorn som anger huruvida prostitution är frivilligt?

Enligt Flashbackanvändarna utgör dessa faktorer adekvata anledningar till konstruktionen av sexsäljande som något frivilligt. Prostitution diskuteras även i denna tråd som vilket annat jobb som helst, där en användare utmålar prostitution som ett roligare "jobb" än det hen själv jobbar med, trots att hen går till jobbet "frivilligt". Sex mot ersättning framställs därmed som något roligt, frivilligt och som en källa till snabba, enkla pengar där riskerna med prostitutionen bortprioriteras. Det förefaller ändå viktigt att säkerhetsställa att kvinnan säljer sex frivilligt, då användarna i sin diskussion urskiljer en rad olika omständigheter under vilka sexsäljaren inte kan anses sälja sex frivilligt. Dessa omständigheter är främst relaterade till organiserad brottslighet och en vilja hos sexköparen att undvika att involveras i denna. Frågan är därför om frivillighetsgraden hos sexsäljaren konstrueras genom ett avvägande av huruvida sexköparens

samvete/moral påverkas negativt av sexköpet, om detta blir en avgörande faktor i avgörandet av huruvida sexsäljandet kan vara frivilligt. Frivillighetsgraden är enligt diskussionerna på Flashback därmed eventuellt inte beroende av sexsäljarens situation i sig, utan snarare av hur sexsäljarens situation påverkar sexköparens upprätthållande av ett gott samvete och en god moral.

Manligt offerskap i konflikt med manlig sexualitet

I studiens resultat framkom ett överraskande element gällande uppfattningar kring offerskap bland sexsäljare och sexköpare. I tråden *Prostitutionens offer*, gav flertalet användare uttryck för att den manliga sexköparen bör tillskrivas en offeridentitet, vilket resulterar i en rad olika motstridigheter i relation till maskulinitetsideal och manlig sexualitet. En offeridentitet såsom definierad av Nils Christie (2018, s.12) är inte förenlig med de idealiserade hegemoniska maskulinitetsideal som förutsätter manlig globaliserad dominans över kvinnor (Messerschmidt 2004, s.55). Män som utsatts för brott har även svårigheter med att erhålla en offerstatus, då de besitter två motsägande identiteter, en identitet som en offer samt en maskulin identitet (Burcar et al. 2011, s.104). Denna tudelade identitet kan även återfinnas i de uttryck som användare på Flashback uttrycker gällande den manliga sexköparen som offer. I Flashbacktråden finns tydliga argument för att sexköparen är i en offerställning i förhållande till den som säljer sex, vilket inte är förenligt med hegemoniska maskulinitetsideal (Messerschmidt 2004, s.55), då sexköparna utmålas som oattraktiva, socialt marginaliserade individer som berövats på sexuell intimitet på den "vanliga" sexmarknaden.

Monto (2000, i Månsson 2018, s.108) lyfter flertalet anledningar till varför män köper sex och menar att män som köper sex ofta upplever sig ha svårigheter med att inleda och upprätthålla konventionella relationer med kvinnor, där faktorer såsom ålder, utseende, blyghet samt fysiska och/eller mentala handikapp utgör anledningar till en oförmåga att erhålla sexuella kontakter med kvinnor på den "vanliga" sexmarknaden, orsaker till sexköp som accepteras och framförs av trådstartaren i tråden *Prostitutionens offer*. Att tillskriva sexköparen en offerstatus kan därför betraktas som ett rättfärdigande av sexköpet, vilket enligt Månsson (2018, s.109) uttrycks genom mannens dåliga självförtroende vilket betraktas vara ett hinder för inträdet på den "vanliga" sexmarknaden, då kvinnans möjlighet att avvisa mannen ses som ett hot, varför

sexköpet anses vara mera genomförbart på grund av avsaknaden av risken att bli avvisad. Därigenom blir sexköpet en “rationell lösning” (Månsson 2018, s.108) på ett problem som sexköparen inte kan beskyllas för, då han anses vara ett offer enligt diskussionen i tråden Prostitutionens offer. Offeridentiteten överförs därmed till sexköparen och frågan kring offer kontra autonom aktör i relation till den prostituerade kvinnan avvisas helt och hållet. Analysen visar i stort på att den diskrepans som identifierats i den internationella diskursen kring prostitution även är tydlig bland användare på Flashback. Studien visar intressant nog att majoriteten användare på Flashback i de forum som undersökts anser att en förskjutning av offeridentiteten från den sexsäljande till sexköparen bör ske. Sexköparen utmålas som ett offer i beroendeställning, vilket är ett av studiens mest överraskande resultat. Upprätthållandet av sexköparens moral och samvete förefaller även vara en essentiell del av definitionen av huruvida sexsäljandet sker frivilligt eller inte.

Reflektioner kring metod

Studiens metod visade sig vara gynnsam för syfte och frågeställningar då den naturligt förekommande datan (Silverman; I Rennstam & Wästerfors 2015, s.42) som använts passade bra för en kvalitativ innehållsanalys. Detta resulterade i goda möjligheter att ägna tid åt analysarbetet, vilket gynnat studiens hållbarhet och resultat. Andra kvalitativa metoder som kunnat appliceras på studien är diskursanalys, som genom att koda språkliga uttryck och implicita aspekter av kvalitativ empiri kan generera en förståelse för de uppfattningar och attityder som kommer till uttryck i innehållet (Aronson 2023), vilket i detta fall utgörs av inlägg på Flashback. Datamaterialet förstås genom en diskursanalys i förhållande till hur innehållet uttrycks och inom vilket sammanhang det uttrycks. Själva sammanhanget är mycket intressant gällande Flashback, då forumet utgör en mycket unik plats för debatt, där anonymitet och yttrandefrihet står i fokus, vilket kan tänkas påverka innehållet (ibid). För denna studie hade kritisk diskursanalys som alternativ analysmetod varit passande, då den kritiska diskursanalysen syftar till att undersöka hur den språkliga framställningen av olika uttalanden påverkar människors föreställningar, handlingar och maktrelationer (ibid)- något som är mycket relevant när det gäller diskurser kring prostitution och hur dessa formar normer och attityder gällande prostitution.

Vidare forskning

Framtida studier på området som kan vara av intresse är intervjustudier med personer som har eller har haft sex mot ersättning i syfte att få en bild av deras personliga erfarenheter av viktisering, utsatthet i samband med prostitution, upplevelser av att hävda en offerstatus i kontakt med myndigheter eller hjälporganisationer, för- och nackdelar med att utmålas som ett offer kontra en autonom aktör och så vidare. Med hjälp av en sådan studie möjliggörs även ett perspektiv på huruvida personer som har sex mot ersättning anser att de säljer sex frivilligt, då forskaren genom en sådan studie kan ta del av sexsäljarens förstahandsupplevelser, snarare än att undersöka uppfattningar och attityder kring ämnet. På grund av uppsatsens överraskande fynd gällande ett tillskrivande av offerstatus hos sexköparen, kan det vara av intresse för vidare studier att undersöka sexköpare som anser sig vara offer av olika anledningar. Detta kan undersökas i relation till exempelvis maskulinitetsnormer och offerskap, hur balanserar sexköparen sin maskulina heterosexuella identitet med identiteten som offer? Därtill kan det vara av intresse att studera huruvida detta hävdande av en offeridentitet är en form av rättfärdigande av sexköpet och hur sexköparen navigerar berättigandet av sina kriminella handlingar, till exempel genom att applicera teoretisering kring neutraliseringstekniker (Sykes & Matza 1957/2013) med syfte att generera en förståelse för vilken roll offerskapet spelar för rättfärdigandet av sexköpet.

Slutsatser

Avslutningsvis kan det enligt uppsatsens resultat konstateras att den diskrepans som identifierats inom den internationella prostitutionsdiskursen (Westerstrand 2008, s.112), även är tydlig i de Flashbacktrådar som analyserats i uppsatsen. Till skillnad från traditionella debatter kring prostitution, som fokuserat på sexsäljarens position gällande offerskap och frivillighet, i förhållande till rättsväsendet, arbetsmarknaden och sexköparen (de Cabo y Moreda, Holmström & Kuosmanen 2021, s.20; Gunnarsson, Svensson, Käll & Svedberg 2018, s.152-153), visar diskussionerna på Flashback ett tydligt fokus på sympati för sexköparen. Detta på grund av att sexsäljarna kontinuerligt framställs vara i en maktposition i relation till sexköparen, som istället upplevs vara i en beroendeställning till sexsäljaren. I samband med detta förefaller

frivillighetsaspekten vara beroende av hur sexsäljarens situation påverkar sexköparens upprätthållande av ett gott samvete och en god moral. Denna studie kan därför bidra med nya perspektiv på hur manligt offerskap diskuteras och konstrueras i relation till sexköp. Utöver detta visar studien hur frivillighet bland sexsäljare diskuteras till stor del utifrån ett perspektiv på hur dennes situation påverkar sexköparen. Trots att Sveriges förbud mot köp av sexuella tjänster (SFS 1998:408) varit gällande sedan år 1999, och att denna lag kan antas ha format attityder kring sexköp i en svensk kontext, finns tydlig kritik mot lagstiftningen på Flashback forum. Denna kritik har kommit till uttryck genom ett ifrågasättande av att sexköparens beteende skulle vara klandervärt. Frågan är därför; vem förtjänar vår sympati mest? Sexsäljare eller sexköpare?

Referenser

Andersson, J., Blomdahl, F. och Bäck, J. (2023) *Svenskarna och internet 2023. En årlig studie av svenska folkets internetvanor*. Internetstiftelsen.

<https://svenskarnaochinternet.se/app/uploads/2023/10/internetstiftelsen-svenskarna-och-internet-2023.pdf>

Aronson, O. (2023) *Lathund till kvalitativ analys*. Kvantila.

<https://www.kvantila.com/lathund-till-kvalitativ-analys>

Bryman, A. (2002) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber AB.

Butler, C.N. (2015) 'A Critical Race Feminist Perspective on Prostitution & Sex Trafficking in America', *Yale Journal of Law and Feminism*, 27(1), pp. 95–140.

Available at:

<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=edshol&AN=edsholhein.journals.yjfem27.6&site=eds-live&scope=site> (Accessed: 24 April 2024).

Burcar, V. 1976, Åkerström, M. & Wästerfors, D. (2011) 'Balancing Contradictory Identities: Performing Masculinity in Victim Narratives', *Sociological perspectives*, 54(1), pp. 103–124. doi:10.1525/sop.2011.54.1.103.

Christie, N. (2001) Det idealiska offret. I: Åkerström, Malin & Sahlin, Ingrid (red.) (2001). *Det motspänstiga offret* (s.46-60). Lund: Studentlitteratur.

Christie, N. (2018) The ideal victim. I: Duggan, M. (red.) (2018) *Revisiting the Ideal Victim: Developments in Critical Criminology*. Bristol: Policy Press.

De Cabo Y Moreda, A., Holmström, C. & Kuosmanen, J. (2021) *Sex mot ersättning- säljare, köpare, makt och moral*. Lund: Studentlitteratur AB.

Denscombe, M. (2018) *Forskningshandboken- För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur AB.

Duggan, M. (red.) (2018) *Revisiting the Ideal Victim: Developments in Critical Criminology*. Bristol: Policy Press.

Durfee, A. (2011) “‘I’M NOT A VICTIM, SHE’S AN ABUSER”: Masculinity, Victimization, and Protection Orders’, *Gender and Society*, 25(3), pp. 316–334.

Available at:

<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=edsjsr&AN=edsjsr.23044151&site=eds-live&scope=site> (Accessed: 24 April 2024).

Flashback.org (2022-07-25). *Hur vet man om hororna säljer sex frivilligt eller inte?*

<https://www.flashback.org/t3432658p1>

Flashback.org (2021-07-19). *Är det kvinnan eller mannen som har makten i sexköp?*

<https://www.flashback.org/t3342320>

Flashback.org (2021-01-06). *Vems skuld är det att horan horar?*

<https://www.flashback.org/t3295242>

Flashback.org (2012-08-05). *Kvinnan alltid offer?*

<https://www.flashback.org/t1931619>

Flashback.org (2012-03-30). *Prostitutionens offer.*

<https://www.flashback.org/t1834100>

Folkhälsomyndigheten (2019). Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Sverige 2017. Resultat från befolkningsundersökningen SRHR2017.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/srhr2017-rapport?pub=60999>

Forsman, M., & Korsell, L. (2008) Sexuell människohandel. En fråga om tillgång och efterfrågan. (Brå-rapport 2008:24). Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Gatrell, C. (2010) 'Who rules the game? An investigation of sex-work, gender, agency and the body', *Gender in Management*, 25(3), pp. 208–226. doi:10.1108/17542411011036419.

Gunnarsson, Å., Svensson, E.-M., Käll, J. & Svedberg, W. (2018) *Genusrättsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Hall, A. (2020) Våld i samband med prostitution och människohandel för sexuella ändamål. *Genväg till forskning* nr 12. Västra Götalandsregionen, Göteborg.

Hall, A. (2021) Värddigt "offer" eller själv skyldig?- diskurs och praktik i samhälleliga responser på våld i samband med sex mot ersättning. I: de Cabo Y Moreda, A., Holmström, C. & Kuosmanen, J. (2021) *Sex mot ersättning- säljare, köpare, makt och moral* (s.123-145). Lund: Studentlitteratur AB.

Harvey, I. (2020) A Note of Terminology: Prostitutes or Sex Workers? *Conflict and Collaboration*.

Hämtad 2024-05-06 <https://doi.org/10.58079/omnt>

Huschke, S. (2017) 'Victims Without a Choice? A Critical View on the Debate About Sex Work in Northern Ireland', *Sexuality Research and Social Policy*, 14(2), pp. 192–205. doi:10.1007/s13178-016-0254-9.

Ivert, A.-K; Mellgren, C. & Nilsson, E.-A. (2017) Etik i forskning på internet. I: Mallén, A. (red.) (2017) *Kriminologiska metoder och internet* (s. 84-101). Stockholm: Liber AB.

Jean, R. (2015) *Prostitution and the Concept of Agency*. London: Palgrave Macmillan UK (*Genders and Sexualities in the Social Sciences*). doi:10.1057/9781137015129_4.

Jeffreys, S. (2009) 'Prostitution, trafficking and feminism: An update on the debate', *Women's Studies International Forum*, 32(4), pp. 316–320. doi:10.1016/j.wsif.2009.07.002.

Jämställdhetsmyndigheten (2024). Nationella samordningen mot prostitution och människohandel. *Hjälp och stöd till utsatta personer*.

<https://nspm.jamstalldhetsmyndigheten.se/stod-i-ditt-arbete/hjalp-och-stod-till-utsatta/>

[2024-05-06].

Kay, M. and Jeffries, S. (2010) 'Homophobia, heteronormativism and hegemonic masculinity: Male same- sex intimate violence from the perspective of Brisbane service providers',

PSYCHIATRY, PSYCHOLOGY AND LAW, 17(3). Available at:

<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,uid&db=edsapt&AN=rmitpl us20200825035563&site=eds-live&scope=site> (Accessed: 24 April 2024).

Mallén, A. (red.) (2017) *Kriminologiska metoder och internet*. Stockholm: Liber AB.

Masika, R. (red.) (2002) *Gender, trafficking and Slavery*. Oxfam, GB.

Masika, R. & Williams, S. (2002) Editorial. I: Masika, R. (red.) (2002) *Gender, trafficking and Slavery*. Oxfam, GB.

McLaughlin, E. & Muncie, J. (red.) (2013) *Criminological perspectives: [essential readings]*. (3. ed.) Thousand Oaks, CA: Sage Publications. Available at:

<https://www.perlego.com/book/3271698/criminological-perspectives-essential-readings-pdf>

Messerschmidt, J. (2004) *Flesh And Blood: Adolescent Gender Diversity and Violence*. Lanham, Boulder, New York, Toronto, Oxford: Rowman & Littlefield.

Månsson, S.-A. (2018) *Prostitution. Aktörerna, relationerna och omvärlden*. Lund: Studentlitteratur AB.

Norma, C. & Tankard Reist, M. (red.) (2016) *Prostitution Narratives: Stories of survival in the sex trade*. Melbourne: Spinifex Press. ss.213-227.

O'Malley, R.L. Holt, K. & Holt, T. J. (2020) *An Exploration of the Involuntary Celibate (Incel) Subculture Online*. Sagepub.

Rennstam, J. & Wästerfors, D. (2015) *Från stoff till studie - Om analysarbete i kvalitativ forskning*. Lund: Studentlitteratur AB.

Scaramuzzino, G. (2017) Att studera interaktion mellan individer och grupper som diskuterar brottsliga handlingar på internet. I: Mallén, A. (red.) (2017) *Kriminologiska metoder och internet* (s. 62-81). Stockholm: Liber AB.

SFS 1998:408. Lag om förbud mot köp av sexuella tjänster.

Sullivan, B. (2003) 'Trafficking in Women', *International Feminist Journal of Politics*, 5(1), p. 67. doi:10.1080/1461674021000056773.

Sykes, G. & Matza, D. (1957/2013) Techniques of neutralization. I: McLaughlin, E. & Muncie, J. (red.) (2013) *Criminological perspectives: [essential readings]*. (3. ed.) Thousand Oaks, CA: Sage Publications. Available at:

<https://www.perlego.com/book/3271698/criminological-perspectives-essential-readings-pdf>

Tyler, M. (2016) Ten myths about prostitution, trafficking and the nordic model. I: Norma, C & Tankard Reist, M (red.) (2016). *Prostitution Narratives: Stories of survival in the sex trade*. Melbourne: Spinifex Press. ss.213-227.

Uhnöo, S., & Ekbrand, H. (2017) Flashback för kriminologer. I: Mallén, A. (red.) (2017) *Kriminologiska metoder och internet* (s. 126-151). Stockholm: Liber AB.

Varis, P. (2014) Digital ethnography. (*Tilburg Papers in Culture Studies*; No. 104).

Walklate, S. (2007) *Imagining the victim of crime*. Maidenhead, England: Open University Press.

Westerstrand, J. (2008) *Mellan mäns händer: kvinnors rättssubjektivitet, internationell rätt och diskurser om prostitution och trafficking*. Uppsala universitet.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-9362>

Wincup, E. (2017) *Criminological Research*. 2nd edn. SAGE Publications. Available at:

<https://www.perlego.com/book/1431508/criminological-research-understanding-qualitative-methods-pdf>.

Åkerström, M. & Sahlin, I. (red.) (2001) *Det motspänstiga offret*. Lund: Studentlitteratur.